

Gewone kansen voor bijzondere mensen

Onder de naam *All Aboard* leren Gerben Lems en zijn team vrijwilligers kinderen met een licht verstandelijke beperking zeilen. Spelenderwijs krijgen zijn leerlingen zelfvertrouwen en meer eigenwaarde. ‘En ze leren te werken in en te vertrouwen op een team.’ Belangrijke lessen waar ze de rest van hun leven profijt van hebben.

‘BOE!’

Met een blij hoofd en haar lange blonde haren wapperend in de wind springt Francis om het hoekje. Ze schrikt zich een ongeluk als ze merkt dat ze niet oog in oog staat met Lorenzo, het eigenlijke slachtoffer van haar grap. ‘Sorry’, stamelt ze verlegen waarna haar gezicht weer openbreekt en ze snel wegstuift op zoek naar Lorenzo.

Een paar minuten later zitten Francis, de overenthousiaste Lorenzo en nog twee kinderen te geinen aan de witgeverfde steigerhouten tafel van de Koninklijke Roei en Zeilvereniging De Maas aan de Kralingse Plas. Van hier uit opereert *All Aboard*, een zeilactiviteit van stichting STRAS, (Stichting Rotterdamse Avondschoon), in samenwerking met het Accent College in Capelle aan den IJssel.

Vrijwilligster Anneke staat voor een whiteboard en doet verwoede pogingen de vier uit te leggen hoe er vandaag gezeild gaat worden. Het is duidelijk dat het kwartet een beperkte aandachtspanne heeft. In drie Valken, een type zeilboot met een kiel en twee zeilen dat haast niet kan omslaan, gaan ze straks het water op. In elke Valk zit een professionele vrijwilliger van *All Aboard*. Initiatiefnemer is Gerben Lems, die werkt bij STRAS. Hij neemt Lorenzo aan boord, en de schuchtere Lucas. Francis en Misha, een meisje met sluike donkere haren en een verlegen oogopslag, gaan elk met een andere vrijwilliger in een eigen Valk.

Op de plas is een parcours uitgezet: als training zeilen de teams een wedstrijd. Het dringt langzaam tot ze door en voelbaar stijgt de spanning.

Leren zeilen en echt wedstrijden varen is een vorm van vrije tijd maar de kinderen leren er nog zoveel meer.

Eenmaal buiten worden de drie Valken driftig opgetuigd. Anneke laat intussen een Hanza te water: 'Een eenpersoonsbootje waarin je stuurt als op een fiets', legt ze uit. 'Het stuur zit voor je en als je naar links stuurt gaat de boot naar links. Voor deze kinderen ideaal om mee te oefenen en zelfvertrouwen te krijgen op het water.' Wie de Hanza onder de knie heeft, kan zonder problemen meevaren op een Valk. 'Deze vier leerlingen kunnen inmiddels met de Hanza overweg', gaat ze verder: 'maar ze vinden het nog steeds fantastisch om met het kleine bootje te mogen varen.' Straks na de trainingwedstrijd mag Lorenzo nog even in de Hanza. 'Heb ik hem vorige week al beloofd', merkt Anneke moederlijk op.

LVB

De vier tieners die vandaag bij elkaar zijn, hebben allen het stempel LVB: licht verstandelijk beperkt. 'Maar zeg dat tegen ze', glimlacht Gerben Lems, 'en ze zullen het bij hoog en bij laag ontkennen.' Gerben en de schooldirecteur van het Accent College sloegen vijf jaar geleden

de handen ineen om elk jaar een aantal kinderen zeilles te geven. Doel van All Aboard en de stichting STRAS: gewone kansen scheppen voor bijzondere mensen. 'Dat doen we door ons te richten op vier aspecten: wonen, werken, mobiliteit en vrije tijd', legt Gerben uit voordat hij het water opgaat met Lorenzo en Lucas. 'Leren zeilen en echt wedstrijden varen is een vorm van vrije tijd, maar de kinderen leren er nog zoveel meer.' Hij kijkt even naar de twee jongens in zijn Valk. Ze zijn nog druk in de weer met de touwen en zeilen. 'De parallel met de gewone wereld is duidelijk. Als je van school komt, moet je gaan werken. En daar heb je ook met mensen te maken. Je werkt in een hiërarchische structuur met een leidinggevende die je vertelt wat je moet doen. Je hebt collega's met wie je samenwerkt om opdrachten uit te voeren. Je moet je concentreren op wat je doet. In een zeilboot is dat niet anders. Op een sportieve manier bereiden we deze jongeren voor op een leven na school.'

Gerben duwt af en de Valk drijft langzaam naar achteren, het haventje bij de zeilvereniging uit. Eenmaal op de plas takelt Lucas het grootzeil omhoog. Het bootje krijgt vaart en komt scheef in de wind te hangen. Lorenzo heeft er schik in en gaat stoer kijkend uit de Valk hangen, één hand aan een touw, gezicht in de wind. Bij twee blauwe boeien in het water begint de wedstrijd. De drie Valken lijnen op en vanaf een begeleidingsbootje schalt een vrijwilliger het vertrek-

teken over het water. In alle boten is het fanatisme van de gezichten af te lezen. Na twee rondjes over de plas blijkt de Valk met Francis aan boord het snelste. Ze balt haar vuist en slaat naar de hemel terwijl ze een vreugdekreet slaakt. Weer terug aan de kant, straalt Gerben alsof hij voor het eerst van zijn leven op het water is geweest. 'Mooi om ze zo fanatiek te zien, toch?' Zijn opmerking lijkt op zowel de kinderen als hun begeleiders te slaan.

Witte bekkies

Hij knoopt zijn reddingsvest los en gaat aan de waterkant zitten. Gerben zeilt zelf: 'Ik voer op de plas en dan zag ik soms in bootjes kinderen met van die witte bekkies omdat ze nog nooit op het water waren geweest. Ik dacht: hoe mooi is het om met STRAS ook kinderen in aanraking te laten komen met zeilen? Zo is All Aboard ontstaan. We zijn begonnen met mijn eigen bootje. Inmiddels varen we met een groep van maximaal zes kinderen per seizoen. We mogen de faciliteiten van De Maas gebruiken en we zijn erg blij met de ondersteuning van de Van Leeuwen Van Lignac Stichting.

'We zeilen met zes kinderen, twee per boot. Vandaag hadden we twee afmeldingen. Ook is er altijd een begeleider van school mee; de school is immers verantwoordelijk voor ze. Het is ook prettig voor ons, want de begeleider verzorgt, naast mijzelf, mede de professionele bege-

leiding. De meeste vrijwilligers zijn niet speciaal getraind in de begeleiding van LVB-kinderen.'

Learning by doing

De leerlingen nemen deel aan drie zeilwedstrijden per jaar. Via het platform *Unified Sailing Nederland* zijn er verschillende wedstrijden. 'We varen in ieder geval een wedstrijd in Sneek en in Rotterdam. En dit jaar zijn we ook in Antwerpen geweest. De kinderen leren wat het is om onder druk te moeten presteren. Met de wedstrijd afgelopen jaar in Sneek hadden we ook nog een overnachting. Dat leert hen weer op een andere manier dan gebruikelijk zelfredzaam te zijn. Dat spelenderwijs leren is voor deze kinderen zoveel beter dan achter een boek zitten. *Learning by doing*, wie wil dat nou niet.'

Hij staat op en controleert hoe de leerlingen de boten aftuigen. 'Ik zie deze kinderen echt veranderen gedurende het seizoen. Ze krijgen zelfvertrouwen en hun eigenwaarde stijgt. Ze zijn schipper en nemen zelf beslissingen. Daarbij komen ze in situaties die niet van tevoren te bedenken zijn, dus ze moeten zonder voorbereiding inspelen op wat er gebeurt. Als ze een spannende situatie de baas zijn, en ik zie dat ze rustig blijven, opletten en op elkaar vertrouwen, dan is mijn missie geslaagd. Dan heb ik ze een stap in de richting van zelfstandigheid gebracht. Door gewoon lekker met ze op het water te zijn. Ik kan daar zo van genieten.'